

Smart Skolestart - en model for inkluderende overgange fra dagtilbud til skole.

Smart Skolestart indeholder en række minimumskrav om overgangen fra dagtilbud til skole. Ud over minimumskravene beskrives en række muligheder, der kan anvendes som inspiration af den enkelte institution eller skole.

Smart Skolestart er godkendt i Børn & Familieudvalget den 14. august 2014.

Grundlæggende Værdier

De grundlæggende værdier i Smart Skolestart bygger på Børn- og ungepolitikens børnesyn.

Herudover er følgende nøgleord uddraget fra de workshops der blev afholdt i forbindelse med udarbejdelse af modellen:

Det hele barn. Fælles sprog og begrebsforståelse. Tryghed for det enkelte barn. Forudsigelighed for det enkelte barn og forældrene. Et ligeværdigt kulturmøde mellem dagtilbud og skole. Et fælles børnesyn. Professionalisme. Faglighed.

Der arbejdes på at kunne foretage ensartede trivselsmålinger, med henblik på tidlig indsats. Trivselsmålingerne skal desuden anvendes til at måle effekten af Smart Skolestart.

Samarbejdsfora

Som led i implementeringen af Smart Skolestart, skal der etableres en samarbejdsstruktur, der følger en logisk og geografisk opdeling, og som har til formål at koordinere den lokale udmøntning og implementering. Hvis det er muligt benyttes en allerede etableret og kendt struktur. Herved skabes sammenhæng mellem skole- og daginstitutionsdistrikterne, og det vil blive nemmere at skabe ensartethed og arbejde mod fælles mål.

Dagtilbud

De større børn i den enkelte institution inddeles i "store-børnsgrupper" der arbejder specifikt på at forberede børnehavebarnet til det nye liv som skolebarn. Grundlæggende gælder det om, at børnene er klar til at mestre de krav, der stilles i skolen, hvad angår praktiske og sociale kompetencer

Ved overgangen fra dagtilbud til skole forventes det som minimum, at dagtilbuddet:

- afholder en 5-års samtale med henblik på at vurdere barnets skoleparathed. Ved samtalen udfyldes i fællesskab et samtaleskema, som følger barnet over i skolen
- deltager i skolestartsmøde
- sikre at barnet har lejlighed til at besøge skolen
- afholder en afsluttende forældresamtale, inden barnet starter i førskolen, såfremt det enkelte barn har behov herfor. Ved den lejlighed revideres det tidligere udfyldte samtaleskema, som sendes til skolen
- afholder møder med skolen om børn med særlige udfordringer.

Skolen

Førskolen (SFO) og 0. klasse udgør i fællesskab et struktureret forløb for barnet. Deres specifikke opgave er at bygge bro fra børnenes dagtilbud og ind i skolens verden. I samarbejde skal SFO og 0. klasseledere sikre overgangen gennem bl.a. planlagte timer/dage med børnenes kommende 0. klasseleder i førskolen.

SFO er en pædagogisk integreret del af skolen, hvor der er en naturlig sammenhæng mellem børnenes skolegang og fritidsliv. Herudover har SFO den forpligtende og bindende funktion at optage de kommende 0. klassebørn den 1. april hvert år, hvor formålet er at skabe en glidende, fleksibel og tryk start på barnets tilværelse som skolebarn. Førskolen skal styrke barnets evner til at indgå i sociale relationer og til at udfolde sig kreativt.

I 0. klasse trænes arbejdsformer, som eleverne videreudvikler i resten af skoleforløbet. Der lægges også vægt på at gøre børnene parate til at læse og skrive gennem sproglig opmærksomhed.

Ved overgangen fra dagtilbud til førskole forventes det som minimum, at førskolen og 0. klasse i fællesskab:

- deltager i overleveringsmøder mellem dagtilbud og skole
- afholder velkomstmøder for forældre og børn
- afholder skolestartsmøder for førskole, 0. klasse og dagtilbud
- deltager i møder med dagtilbud om børn med særlige udfordringer
- medvirker ved introduktion til førskolen og 0. klasse.

Desuden forventes det som minimum, at

0. klasse:

- afholder forældresamtale på skolen inden for det første kvartal
- afholder forældremøde(r) med de nye forældre på skolen

Førskolen:

- udarbejder informationsmateriale, som fortæller om læringsmål i førskoleperioden.

Risikobørn og sårbare børn og unge¹

Der er ansat et antal områderådgivere i Esbjerg Kommune, hvis formål bl.a. er at styrke det tidlige og forebyggende arbejde og inklusion i almenlivet til gavn for alle børn og unge i kommunen.

Områderådgiverne skal bl.a. sammen med fagpersonalet bidrage til, at der bliver udført en tidlig, forebyggende og målrettet indsats omkring børn og unge, som udviser trivselsproblemer.

Ressourcepædagogerne i Dagtilbud har en politisk godkendt procedure for deres opgaver og roller, som beskrives i det efterfølgende:

Barnets individuelle behov afdækkes i løbet af efteråret inden skolestart. Her medinddrages forældrene, daginstitutionspersonalet og andre relevante samarbejdspartnere. Her kan også afholdes møde i Tværs INSTITUTION.

Ressourcepædagogen deltager i overleveringsmøder med SFO/skole. Vidensdeling omkring barnet prioriteres højt i samarbejdet (via forældrenes samtykke og deltagelse i møderne).

Hvis et barn på trods af den særlige indsats fortsat udviser vanskeligheder i daginstitutionen, deltager lederen af ressourcepædagogerne i overleveringsmøderne med forældrenes accept. Dette for at sikre en ensartethed i forhold til en evt. bevilling af ressourcepædagogtimer med i overgangen fra dagtilbud til skole.

Med afsæt i barnets individuelle behov kan perioden for bevilling og antallet af timer veksle. Ved en bevilling udarbejdes en handleplan, for hvad der målrettes skal arbejdes med i en given periode. Ressourcepædagogen laver en skriftlig vurdering af barnets udvikling og en statusrapport, som, med forældrenes samtykke, videregives til SFO/skole. Handleplanen kan udover den særlige pædagogiske indsats også indeholde et evt. opfølgingsmøde inden beslutning om, at den særlige indsats nedtrappes eller afsluttes.

¹ Risikobørn og sårbare børn og unge er begreber taget fra Familie & Forebyggelses fire overordnede målgrupper af børn med særlige behov.

Inspiration

Nedenstående er inspiration til hvad der yderligere kan fremme den gode overgang mellem dagtilbud og skole:

- tværfaglig vidensdeling og forventningsafstemning mellem fagpersonale, som på dialogbaserede temadage eller møder kan drøfte og udbygge kendskabet til hinandens arbejdsområder på dagtilbud- og skoleområdet. Derved kan skolen bygge videre på de kompetencer, som børnene tilegner sig i dagtilbud, og dagtilbuddet kan søge at videreudvikle de kompetencer, som skolerne forventer, at børnene har ved skolestart
- brobygning mellem dagtilbud og skoler, således at dagtilbuddene kan gå på uformelle besøg i førskole og skole
- en fælles fastsat årlig aktivitetsdag, hvor 0-klasserne, førskolen og dagtilbud mødes
- fælles kurser for personalet i dagtilbud, førskolen og skole om fælles fagligt indhold og temaer.

Modellen for Smart Skolestart illustreres i nedenstående årshjul, hvor de fremtidige aktiviteter kan indarbejdes.

